

RESULTATEN ENQUÊTE KOEPEL DISTRICT

6 juli 2023

BUREAU
STROOM

1 INLEIDING

Het Koepel District staat aan de vooravond van een grote transformatie. Nu de contouren van de nieuwe plannen vorm krijgen, is ook het gesprek met de directe omgeving opgestart. Onderdeel van dit gesprek was een digitale enquête over publieke functies, wonen en historisch erfgoed. De enquête stond online van 15 mei 2023 t/m 26 juni. Met de resultaten van de enquête worden de plannen voor het Koepel District verder vormgegeven.

2 CONCLUSIES

Respondenten...

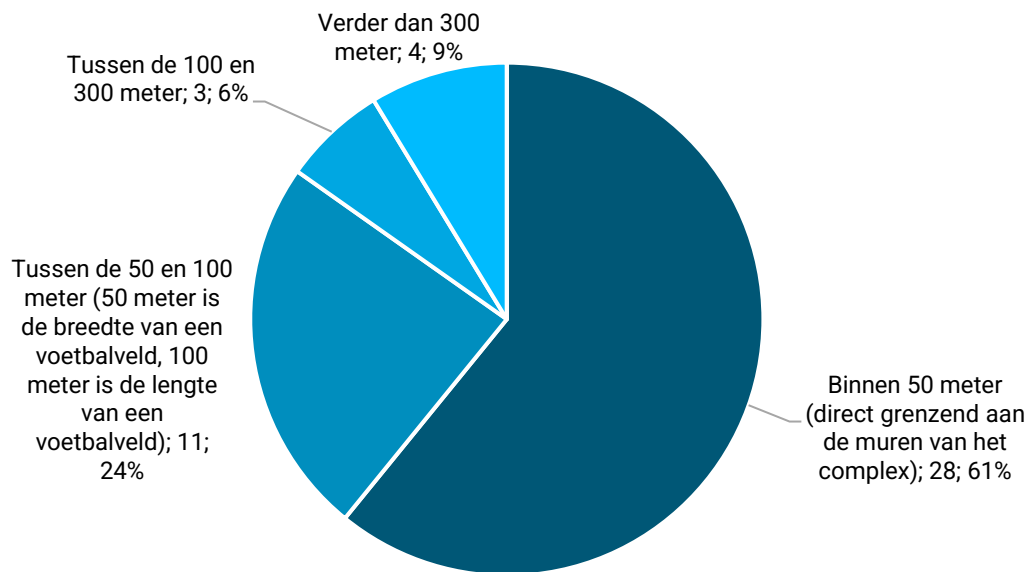
- ...vinden het Koepel District geschikt voor tentoonstellingen/exposities, theatervoorstellingen en muziekoptredens.
- ...hebben een voorkeur voor medische voorzieningen, een buurtcentrum en horeca in het Koepel District. Ook een buurtwinkel, een bakkerij, een eetcafé, een lunchroom, een bistro en een wijnbar mogen volgens hen niet ontbreken.
- ...zien het liefst kleinschalige kantoorunits of coworking spaces/flexwerkplekken in het Koepel District. Het type bedrijven die het meest genoemd worden, zijn starters, lokale ondernemers, culturele ondernemers en creatieve ondernemers.
- ...vinden dat er in het stadspark voldoende ruimte moet zijn voor vooral ontmoeten, recreatie, spelen en sporten.
- ...vinden het Koepel District niet geschikt voor festivals, (grootschalige) evenementen en andere functies die in de avond overlast veroorzaken. Zij vinden het belangrijk dat rust behouden blijft.
- ...vinden het Koepel District geschikt voor een diversiteit aan doelgroepen (ouderen, gezinnen, alleenstaanden, starters) en minder geschikt voor studenten.
- ...zien verschillende kansen voor het behoud en de herontwikkeling van de gebouwen. Bijvoorbeeld een museum, exposities, horeca en woningen voor ouderen.
- ...benoemen aandachtspunten voor het behoud en de herontwikkeling van de gebouwen, zoals het behoud van de authenticiteit van het erfgoed, de architectuur voor nieuwbouw laten passen bij het erfgoed, geen hoogbouw en aandacht voor groen.
- ...doen concrete suggesties om de geschiedenis van het Koepelcomplex terug te laten komen in het gebied, zoals een historisch museum/expositie over haar geschiedenis, het verhaal van de Koepel en haar bewoners vertellen en historische uitleg bij gebouwen.

3 ALLE RESULTATEN

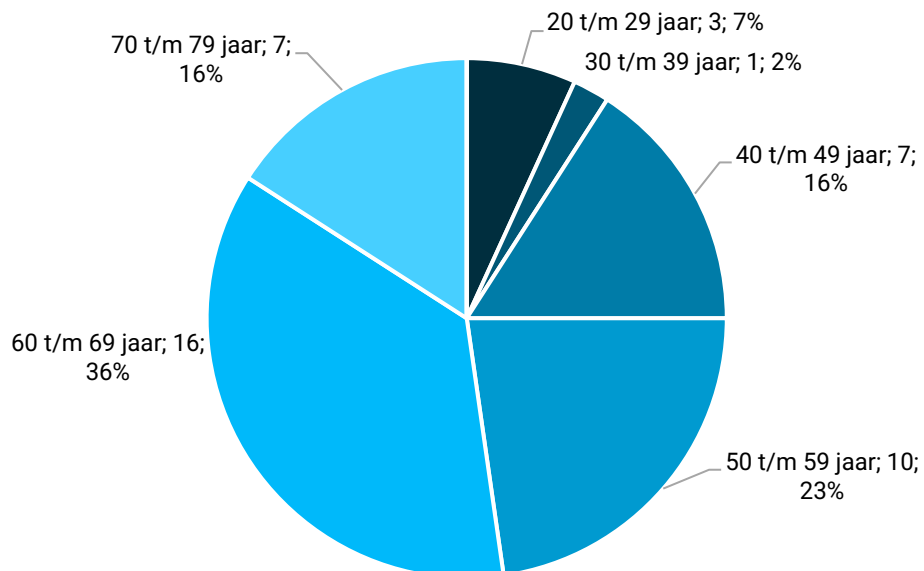
In totaal is de enquête door 44 mensen ingevuld. Gesloten antwoorden worden weergegeven in een grafiek; open antwoorden zijn kernachtig samengevat en waar mogelijk geclusterd. Bij de open antwoorden staat aangegeven als het vaker dan één keer benoemd is.

3.1 Algemeen

Afstand woning respondenten tot het koepelcomplex

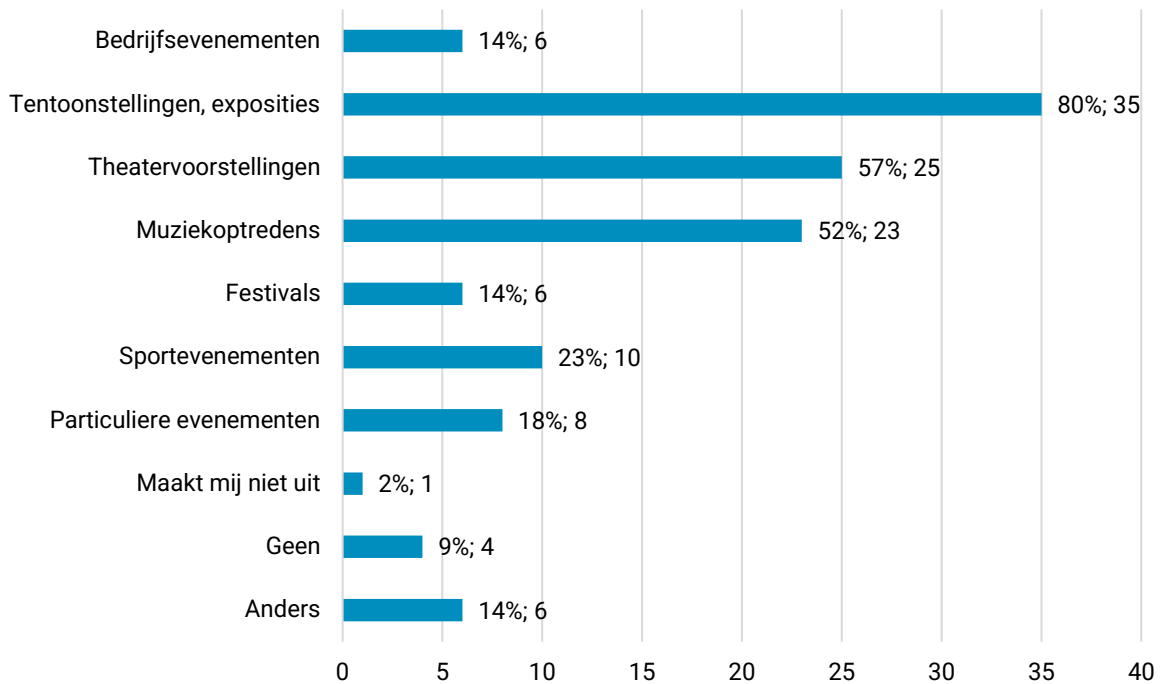

Leeftijd respondenten

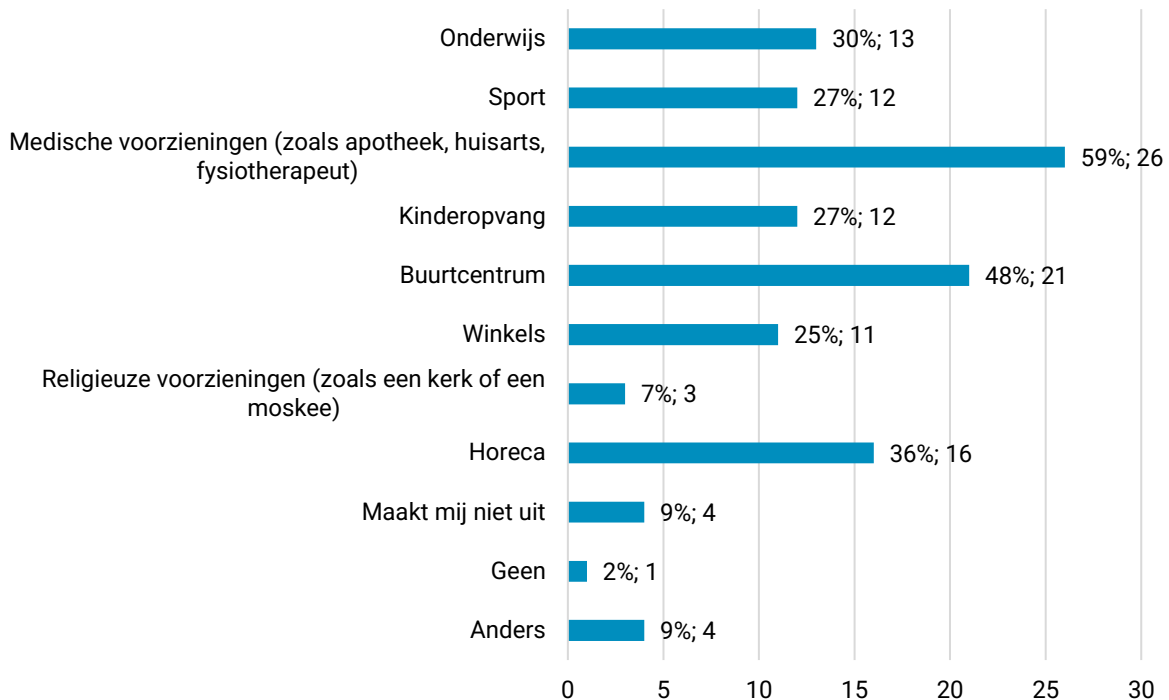
3.2 Publieke functies

Welk type evenementen of cultuur ziet u graag in het Koepel District?

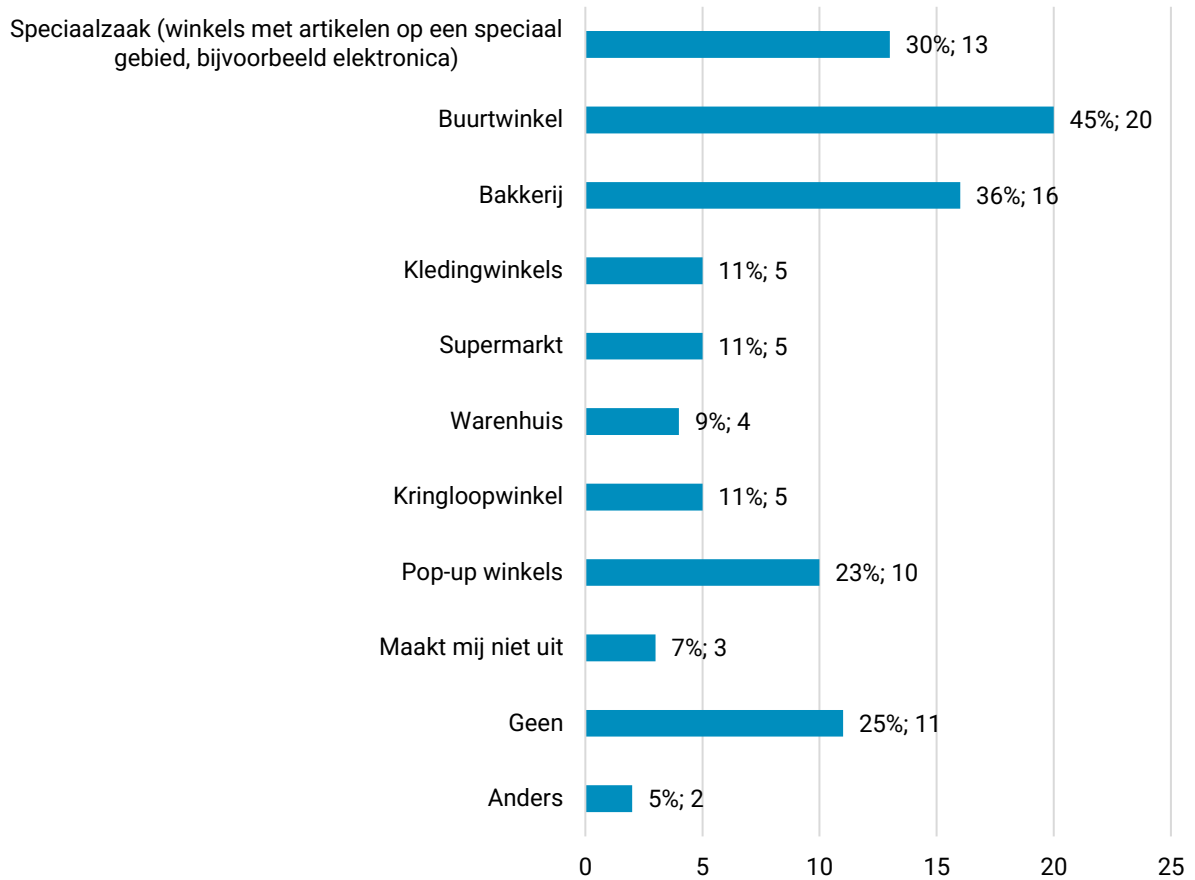
Anders, namelijk: kleinschalig(e) muziek 2x; cultuur specials; evenementen die weinig geluid produceren; multicultureel; geen evenementen.

Welk type voorzieningen ziet u graag terug in het Koepel District?

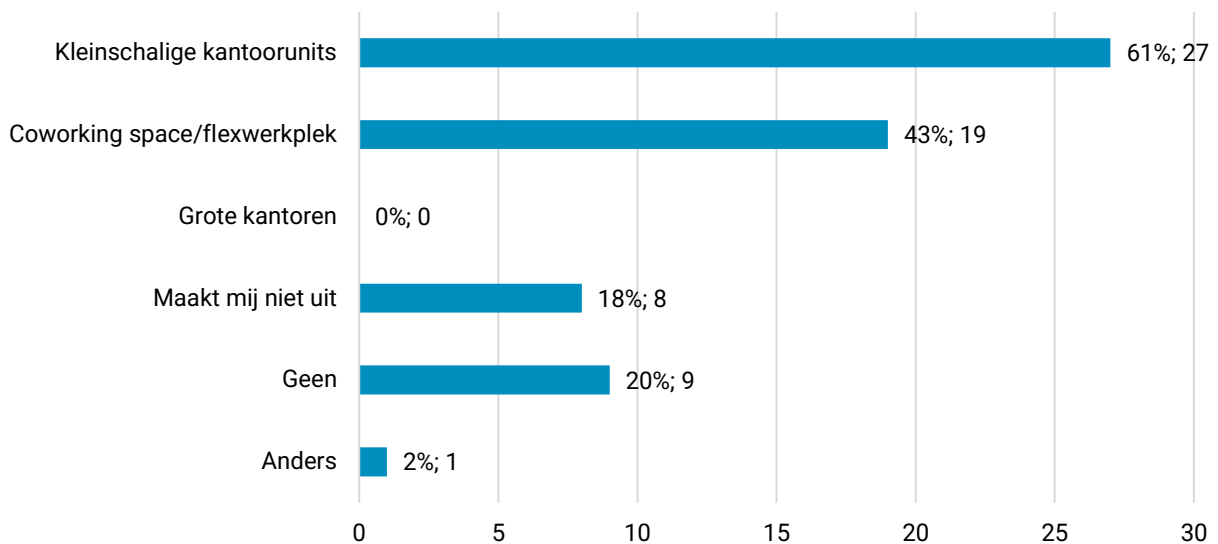
Anders, namelijk: kleinschalig; conservatorium; markt; sport, zoals badminton of tafeltennis (geen wedstrijden).

Welk type winkels ziet u graag terug in het Koepel District?

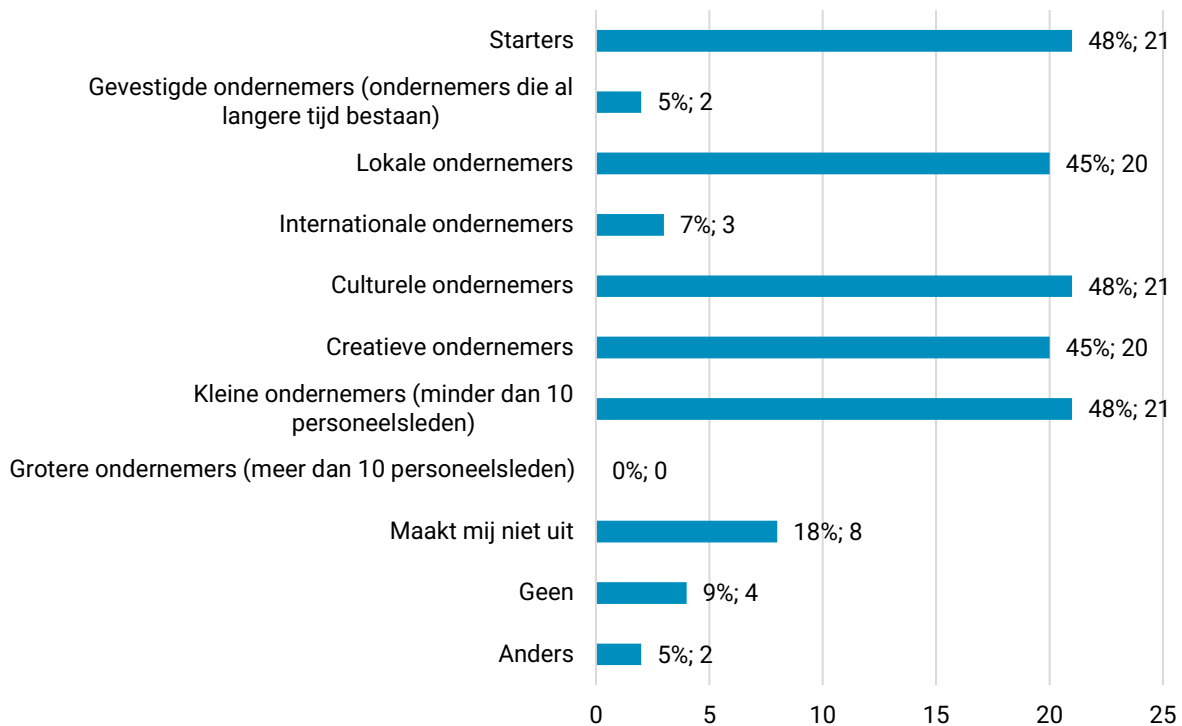
Anders, namelijk: kleinschalige winkels; duurzame winkels.

Welk type kantoren ziet u graag terug in het Koepel District?

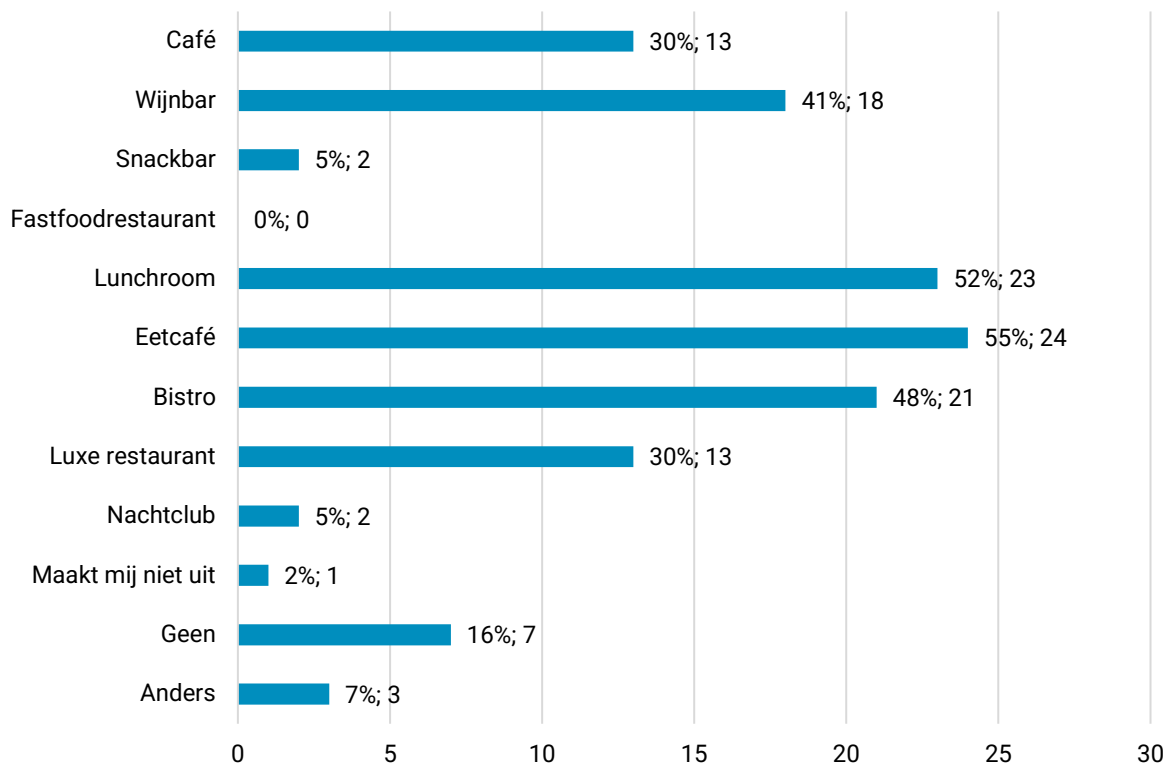
Anders, namelijk: geen antwoord gegeven.

Welk type bedrijven ziet u graag terug in het Koepel District?

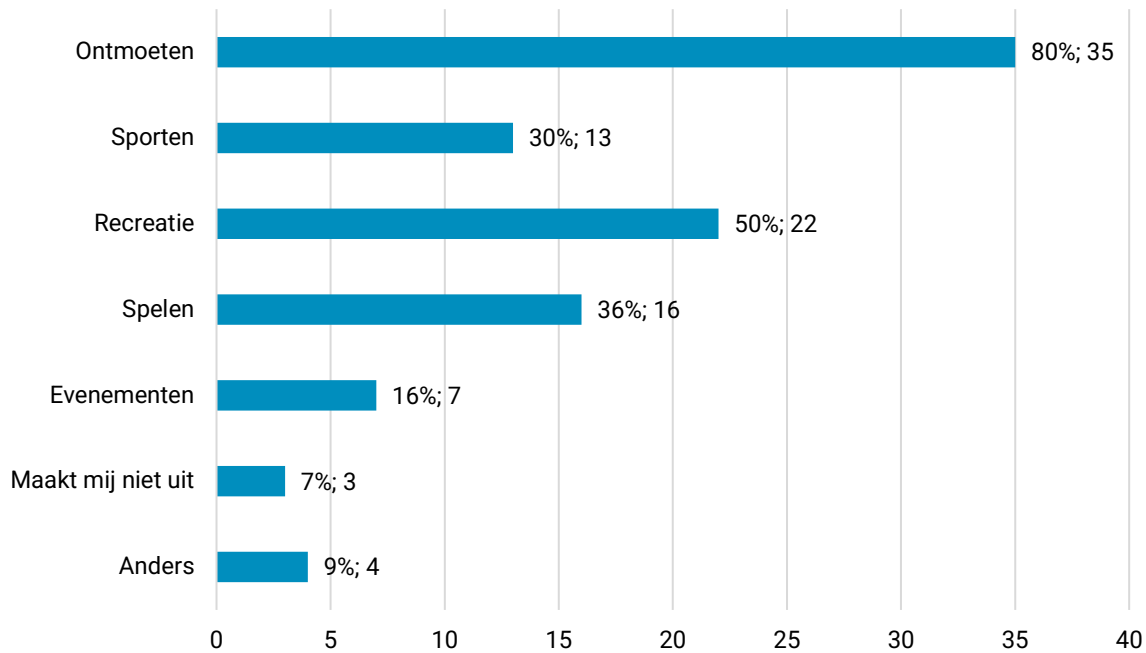
Anders, namelijk: bedrijven binnen de circulaire economie; deelgebruik; juiste balans in aanbod; diversiteit binnen collectiviteit en circulariteit gericht op transitie; geen internationale ondernemers.

Welk type horeca ziet u graag terug in het Koepel District?

Anders, namelijk: kleinschalig en verweven in de historische gebouwen; horeca dat weinig geluid produceert; koffietentje.

In het stadspark moet voldoende ruimte zijn voor..

Anders, namelijk: ontspanning/rust; genoeg kleine, stille plekjes; kleinschalig; rust; klassieke muziek; openluchtfilm; rustige recreatie (wandelen of zitten); functies die overlast in de avond veroorzaken.

Welke publieke functies ziet u liever niet terug in het Koepel District?

- Festivals 11x
- (Grootschalige) evenementen 7x
- Functies die overlast in de avond veroorzaken 5x
- (Avond)horeca 5x
- (Grote) kantoren 3x
- Grote bedrijven/winkels 3x
- Asielzoekers 2x
- Nachtclub 2x
- Supermarkten x2
- Winkels 2x
- Avond horeca
- Avondvoorstelling
- Bruin café
- Nachtcafé
- Coffeeshop
- Discotheken
- Escaperooms
- Fastfood
- Activiteiten na 23:00
- Geluidsoverlast
- Gemeentelijke instellingen
- Gezondheidszorg
- Gokhal
- Grote scholen
- Hoogbouw
- Openbaar parkeren
- Opvang
- Ouderenzorg
- Recreatie
- Sportscholen die 24/7 open zijn
- Veel bezoekers tegelijkertijd

Heeft u naar aanleiding van de voorgaande vragen een opmerking of nadere toelichting?

Respondenten hebben bij deze vraag de volgende wensen aangegeven voor het Koepel District:

- Rust behouden ('s avonds en 's nachts) 4x
- Koffietentje
- Park
- Graag een ruimte die "anders" is dan de rest van het centrum
- Binnen in de koepel moet de ruimte recht doen aan vernieuwing aan de hand van transitie, kunst en cultuur, collectiviteit aan circulariteit, natuurbeleving in het licht van het historische erfgoed.

- Kunst en cultuur moeten inhoud en betekenis hebben, dat weegt zwaarder dan commercie/citymarketing
- Kwaliteit en leefbaarheid voorop
- Geen hoge gebouwen
- Geen zwarte gebouwen

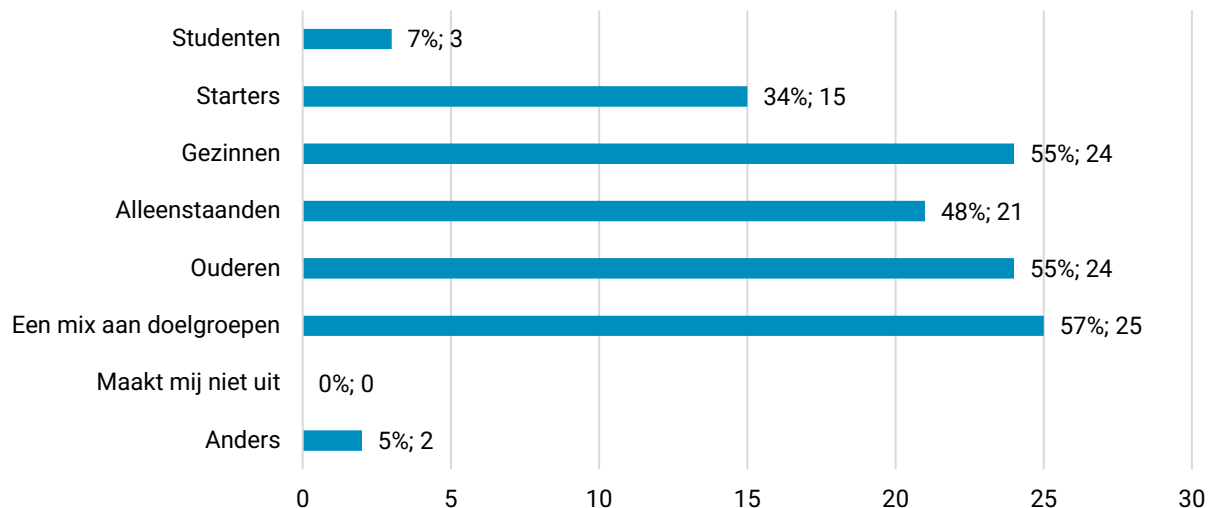
Daarnaast zijn er door respondenten suggesties gedaan

- Een commissie die invulling bewaakt
- Zoek ons (de bewoners van Rijngraafstraat) en zorg dat wij een betrokken gevoel krijgen
- Koepel District doortrekken, via de Boschstraat, naar de stad

Ook geeft een respondent aan het fijn te vinden betrokken te worden.

3.3 Wonen

Wie ziet u graag wonen in het Koepel District?

Anders: geen studenten 2x.

Voor wie vindt u het Koepel District een minder geschikte plek?

- Studenten 10x
- Yuppen
- Mensen die rust zoeken
- Ouderen
- Starters
- Asielzoekers

Heeft u naar aanleiding van de voorgaande vragen een opmerking of nadere toelichting?

Respondenten hebben bij deze vraag aangegeven wie zij in de Koepel zien wonen:

- Mix aan doelgroepen 2x
- Geen yuppen
- Geen asielzoekers
- Geen studenten
- Woon-werk combinaties
- Mensen die er langer wonen, voor het buurtgevoel

3.4 Monumentaal erfgoed

Welke kansen ziet u voor het behoud en de herontwikkeling van de gebouwen?

	Kansen
Koepel	<ul style="list-style-type: none"> - Woningen voor ouderen (in combinatie met een buurtcentrum) 2x - Hotel in combinatie met een markthal - Cultuur - Bedrijven - Expositie/tentoonstelling/museum
Oude rechtbank	<ul style="list-style-type: none"> - Kantoren
Poortgebouw	<ul style="list-style-type: none"> - Centrale entree
Kapel	<ul style="list-style-type: none"> - Ontmoetingsruimte - Lunchroom - Bezinningsruimte
Algemeen (geen specifiek gebouw benoemd)	<ul style="list-style-type: none"> - Openbare functie 2x - Museum(tuinen) 2x - Exposities 2x - Horeca 2x - (Kleinschalige) kantoren 2x - Lunchroom - Kleinschalige winkels - Stadsarchief - Kleine podia voor kunst en cultuur - Buitenkant van gebouwen groen maken (beplanten) - Combinatie cultuur en hotels - Goede ontsluiting met directe omgeving - Recreatie - Cultuur - VVV-winkels met producten die betrekking hebben op Breda en rondleidingen - Behouden oude architectuur

Welke aandachtspunten ziet u voor het behoud en de herontwikkeling van deze gebouwen?

Respondenten benoemden ruimtelijke aandachtspunten:

- Geen hoogbouw 2x
- Aandacht voor groen 2x
- Niet alles dichtbouwen 2x
- Zichtlijn Koepel behouden
- Gebouwen niet hoger dan de gevangensmuur
- Historische gebouwen niet verwijderen

Ook benoemden zij aandachtspunten die te maken hebben met de uitstraling van de gebouwen:

- Authenticiteit van de historische gebouwen behouden 4x
- Architectuur voor nieuwbouw dat past bij het erfgoed 2x
- Aandacht voor uitstraling en onderhoud panden
- Uitnodigende, maar rustige uitstraling
- Nieuwbouw ondergeschikt aan historische gebouwen

Overige aandachtspunten die benoemd zijn:

- Geen studenten	- Geluidsoverlast
- Veiligheid	- Parkeerdruk
- Openbaar	- Toename verkeer
- Betaalbaarheid gebruiksruimtes	- Belang van historisch erfgoed uitleggen aan omwonenden.
- Autoluw gebied maken	Misschien door plaatje met uitleg aan de muur.
- Aansluiten bij ontwikkeling in de buurt	
- Geen moderne gebouwen ernaast plaatsen	

Welke andere ideeën, naast het behouden van oude gebouwen, heeft u om de geschiedenis van het Koepelcomplex terug te laten komen in het gebied?

Er zijn concrete suggestie gedaan om de geschiedenis van het Koepelcomplex terug te laten komen in het gebied:

- Historisch museum/expositie over historisch Koepelterrein. 4x	- Muren slopen/gebied open en vrij maken.
- Verhaal van de Koepel, haar omgeving en bewoners vertelt door de jaren heen. 2x	- Groen, planten en oude boomsoorten
- Historische uitleg bij de gebouwen 2x	- Moderne muurschilderingen /foto's/beelden die vrijheid/liefdevolle aandacht/gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid verbeelden.
- Zichtlijnen vanaf omliggende straten op de Koepel behouden.	- Koepeltour met een Podwalk (zoals in "het verhaal van Nederland")
- Verhalen delen middels culturele activiteiten.	- Koepel District als entree voor Breda
- Fotopanelen	- Architectuur van de nieuwbouw aan laten sluiten bij de historische omgeving.
- Stadsgezicht van Breda	- Naamgeving van nieuwe gebouwen, straten of paden refereren naar gevangenisverleden.
- Centraal geplaatst kunstwerk gemaakt met materiaal uit de Koepel.	
- Open en ruimtelijke inrichting van de omgeving	
- Dispuuttempel met onderwerpen zoals vrijheid	

Heeft u naar aanleiding van de voorgaande vragen een opmerking of nadere toelichting?

Bij deze laatste vraag zijn suggesties/wensen gedaan voor het gebied:

- Behouden van het historische beeld dat het Koepelcomplex en de woningen nu vormen.
- Niet hoger bouwen dan bestaande bebouwing.
- 's Avonds en 's nachts rust in het Koepel District.
- Hopelijk wordt het terrein niet 'volgepropt' en blijft het een ruimtelijk open gebied.
- Knusse en toegankelijke woonwijk met respect voor de historie.
- Maak het inclusief voor zorgbehoevende groepen zoals lichamelijke gehandicapten en (demente) ouderen.